

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 8 kor.
Félévre . . . . . 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor.

Egyes szám ára 10 fill.

Megjelenik minden
vasárnap.

Telefon szám: 15.

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Zárda-utca
17. szám,

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

A kiadóhivatal

munkakörét *Hagelman
Károly* könyvkereskedő
vállalván magára, az előfizet-
ések, nyilvtári és hirdetési
díjak és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások ide-
intézendők.

A költségvetési vita.

Alig tizenkét nappal ezelőtt kezdődött s már is, sőt már tegnapelőtt befejeződött a nagy költségvetési vita.

Eleinte csak eltartott egy-egy tárcza költségvetési vitája két nap, azután már egy tárcára elég volt egy nap, majd két tárcát is elintézték egy nap alatt.

Ma pedig már le van tárgyalva a felhatalmazási törvény is.

Kilenc miniszter tárcájának költségvetése, ezerháromszáz milliós budget tárgyalása rövid tíz nap alatt! — még az ellenség sem foghatja rá, hogy nem gőzerővel ment a munka.

A legsajnosabb a dologban az, hogy a költségvetési vita ennyire is csak azért nyulott ki, mert az ellenzéki kritikát a nemzetiségi képviselők gyakorolták. A legeslegsajnosabb pedig az, hogy épen ez oknál fogva a vitában a vezérszerep a nemzetiségeknek jutott. A

mi a magyar parlamentben eddig még soha meg nem történt.

Igaz, hogy szegény is volt eszmében ép úgy, mint kritikában ez a budget vita.

De hát sok oka van annak, hogy így történt, hogy rövidre kellett szabni a tárgyalás idejét. És ezek közt az okok közt nem kifestosságu az, hogy a budget tárgyalása az év legmelegebb hónapjára esett, a mikor még a képviselő urak is — vagy talán ezek még inkább mint mások — várva-várják az üdítő vakációt. S így azt a néhányat is alig lehetett együtt tartani, kik az üléseken való megjelenés áldozatul hozatalára magukat elhátározták.

Nagyobb fontosságu azonban már az a körülmény, hogy a kormányt paktum kötelezte arra, hogy a költségvetést kellő időre megszerzi. Haszon nélkül való lett volna tehát itt is — ép úgy mint a delegációban volt — a sok beszéd.

A vége mégis csak ép úgy megszavazás lett volna, mint így minden nagyobb vita nélkül, hogy az volt.

Mindamellettsajnosan nélkülöztük, hogy nem hallottunk egy-két új eszmét — pedig tényleg egyetlen egyet sem hallottunk, — melyben az új korszak, általunk is hirdettet, szelleme és irányának érvényesítése terveztetik.

Azonban a reményt még nem vesztettük el. Nem is vesztettük el, hisz a nemzeti új korszak vezetői ülnek a kormány székeken, a kiknek kormányzati tevékenységétől, — ígéreteik alapján, — sokat, mindent várni jogosult a nemzet.

Várunk tehát türelemmel, abban a reményben, hogy a mi halad, nem mulik.

Csakhogy aztán így is legyen!

Nehogy a néhány hónap előtti nagy nemzeti örömnék, nagy nemzeti kiábrándulás legyen a vége!

B. E.

T Á R C S A.

Asszony-természet.

Irtá: Benedek László.

Jolán a fiatal jukker asszonyka nem állt a tükör elé, hogy saját szépségében gyönyörködje, hanem az ablakhoz ment, hogy az átellenes ház ablakaiból kinéző reményteljes bankifjakkal kacérkodjon egy kissé. Jól esett látnia, hogy azok mennyire oda vannak szépségétől. Valami úgy izgatta belülről egy ilyen kis ártatlan flirtre.

A szép asszony szerelmes volt. De nem az urába, amin cseppet sem lehet csodálkozni, ha azt vesszük, hogy Kedlich ur, egy tekintélyes pocak tulajdonosa, már jóval túl volt az ötvenen. Tulajdonosa továbbá annak a lipótvárosi négyemeletes palotának is, melyben a hősnő idegen fiatal emberekkel kacérkodott.

Önagyságát nem szabad elítélni a szerelméért, mert Kedlich Mór ur alaposan rászolgált arra, hogy kedves neje szivecskéjét más hódítsa el. Az ő főgondja nem a családi, hanem börzei oltár volt. A férj, épen úgy, mint a modern regényekben, külön lakosztályban lakott s csak egy ebédnél találkozott feleségével.

A dolog természetes követelménye tehát csak az volt, hogy akadt egy lovag, a ki mélyen befészkelte magát az asszony szívébe. Véletlenségből ifjúkori ideálja volt

a férfi; a mi azonban nála cseppet sem volt lényeges körülmény, mert ép úgy beleszerethetett volna bárkibe is.

Bartos Emilnek hívták a szép fekete bajszu lovagot, ki délelőtt kilenctől ketőtől a kultuszminiszteriumban egyszerűsített a hivatalos eljárást. Társaságban találkozott a szép asszonnyal, kinek már leánykorában is erősen csapta a szelet. Első dolga az volt, hogy saját magával hitesse el, hogy még mindig halálosan szerelmes a fiatal asszonyba, a mi persze nem ütközött nagy nehézségbe. Aztán széjjel nézett, hogy mire mehet önagyságával. Láta a jó kilátásokat, tehát merészen lépett fel. Levelet irt Jolánnak, melyben látogatását is jelzi, — aztán a borbélyhoz ment.

Ez tehát a tények száraz képe, a melyek bevezetésül szolgáljanak ehhez a meséhez.

Az asszony azalatt ott hagyta az ábrándozó bankifjakat és a plüs hintaszékbe vetette magát. Egyik lábát a másikra rakva, illatos női cigarettre gyújtott s kivett kebléből egy levelet.

Nem sóhajtott fel, mint az érzélgős asszonyok szoktak, hanem nyugodtan elolvasta másodsor a sorokat, melyet Bartos irt a miniszteriumban ellopva az állam idejéből egy negyedórát.

— Irt, — mondta magában az asszony, — mindjárt sejtettem, hogy ez a fiu még mindig szeret. A multkori jouron is mindig körülöttem forgott s bevallotta, hogy szeret valakit. Az tehát én vagyok. Ha elgondo-

lom, hogy talán mégis boldogabb volnék, ha hozzá mentem volna, hát bosszankodom. Azonban azt is tudom, hogy az ő 3200 koronás fizetése nekem még toilletjeimre is kevés volna. Tehát a papa mégis csak okosan cselekedett, mikor Kedlichhez erőszakolt, mert ha Bartosné volna ma a nevem, úgy most biztosan veszekednem kellene a mindenes leánnyal, a miért a poharakat még nem törülgette el. Az ebédlői szőnyeget is nekem kellene ilyenkor fölsöpörni, ha csak azt nem akarnám, hogy az ételmorzsákat szétapossák rajta.

Jolán hidegen mérlegelte a körülményeket s úgy találta, hogy mégis csak jobb úgy, a mint van.

— Az uram egy csendes medve, a kit kényszerűségből kell türelnem magam körül.

Hozzá mentem, mert mindenki helyeselte ezt a házasságot, mert rábeszéltek és mert magam is helyesnek véltem.

Minden józan ember belátja, hogy férjemet nem szerethetem s hiszem, hogy neki is van annyi esze, hogy ezt nem is várja tőlem. Tehát boldogtalan vagyok, melynek ő az oka. Feláldoztam, eladtam magam, s így jogomban áll, hogy segítsek ezen, ha segíthetek. Itt van ez a Bartos, a ki ugyan még mindig nem lett öngyilkos értem, a mit pedig többször megígért már, jó fiu, kellemes társalgó, s ami fő — szeretni is lehet. De hisz akkor megcsalnam férjemet is és nem volnék több tisztességes asszony.

A kaposvári vízmű általános ismertetése.*)

(Folytatás.)

2. A szivattyúk által szivott vízmenyiség a városi csőhálózatban keresztül jut a város különböző utcáiba, s ezekből a házi bevezetésen és különböző helyen fölállított közutakon nyeri a lakosság a vizet. A főcső mérete 200 mm. Ezen át jut a víz a Hársfa-utcáig s ott adja át a vizét a városi csőhálózatnak. A városi csőhálózat úgy tervezett, hogy az nem minden részében 200 mm. belső átmérőjű csövekből áll, hanem — a mint azt a kiépítésnél is látható volt.

A városi csőhálózatnak ezen különböző méretű csövei a Zárda-utca végénél egyesülnek újra a főcsőben, s innen megy a víz a Cserbe vezető uton a Kecel-hegyen épített tartányba. Mint minden szerkezetnél, úgy a főcsőnél is gondoskodva van arról, hogy esetleges hibák, csőrepedések stb. esetén tartalék legyen. E célból két főcső tervezett, úgy hogy évtizedek múltán, ha a lakosság szaporodása következtében a vízhasználat emelkednék, nem kell az összes csőhálózatot felszedni s nagyobb méretű csövekkel helyettesíteni, ami tetemes költségbe kerülne, hanem e helyett csak a második főcsövet megépíteni, melynek munkája és költsége lényegesen kevesebb. A főcső oly módon van számítva, hogy az másodpercenként 17-18 l. vizet szállít; nagyobb méretű cső alkalmazása műszakilag indokolatlan s a költségek tetemes gyarapítására vezetett volna. Természetes, hogy a második cső ki nem építése miatt a biztonság csekélyebb, mindazonáltal éveken keresztül nem lesz érezhető a második cső hiánya, mert a csöveknek befektetése, tömitése s minden egyéb munkálata oly óvatossággal ellenőriztetett, a milyenre egy ily nagy város lakosságának biztonságára való tekintettel szükség volt. A csövek egyenként 20 légköri nyomásra próbáltattak ki, még pedig egyszer a gyárban, egyszer pedig itt a vasuti raktárban. Azonkívül még az összetömités

* Minden megjegyzés nélkül közöljük egy szakértő által írt ezen cikksorozat, mert a vízvezeték Kaposvárott nagyérdemű dolog s kérjük esetleg a hozzászólásokat.

után az árokban is kipróbáltatott 15 légköri nyomásra, mi közben a tömitések egyenként szorgosan megvizsgáltattak. Ha mégis ezeknek dacára bármi okból csőtörés vagy tömités lazulás állana elő, az gyors intézkedéssel megszüntethető, s e pár órai üzem fennakadás alatt a város nem a telepről, hanem a tartányból kap vizet. A főcső hossza mintegy 4500 mf. Természetesen minden utcában nem volt lefektethető a cső, mégis a már lefektetett csövek úgy vannak behelyezve, hogy ezekhez az újonnan befektetendő vezeték könnyen csatlakozhatik. Ez azért van, mert a kisebb utcákban bevezetésre számítani nem lehet, s ez csak a költséget emelné. Mindazonáltal a víztől ezek sincsenek teljesen elzárva, mert közutak lesznek fölállítva az ilyen utcához legközelebb eső csőnél, s így mindenki a hozzá legközelebb eső közutból hordhatja a vizet.

A városi csőhálózatnál az úgynevezett keringési rendszer tartatott szem előtt, mely lehetőséggé teszi, hogy bármelyik utca kizárása esetén a többi mindig kap vizet s a víz folytonos mozgásban van. A csőhálózat tolózárrakkal egyes szakaszokra van osztva oly formán, hogy egy-egy szakasz (rendesen egy-egy utca) a csőhálózatból kikapcsolható, ami főleg a vezeték esetleges hibáinak kijavítása alkalmával tesz nagy szolgálatot. Hogy azonkívül még az utcák is locsolhatók legyenek s tüzesetek alkalmával hirtelen lehessen vízhez jutni. 175 drb tűzcsap lesz felállítva 100—100 méterenkénti távolságban. Ezek a közutakkal teljesen azonos alakúak, csak hogy le vannak zárva.

3. A víz a városi csőhálózatban keresztül a főnyomó csővön a Kecel-hegyen levő medencébe megy. Ennek helye úgy van megállapítva, hogy annak felső vízszíne a telepen levő gyűjtőkutak vízszínétől számítva 71 m. magasságban van, mert így lesz azután a tartány a városban levő bármely épületnél magasabbra építve s így felel meg hivatásának. Ebben a magasságban a surlódás által keletkező nyomás is befoglaltatik. A mi a gépek által előidézett nyomáshoz járulván hasznos nyomásként jelentkezik. A tartány köbtartalma 500 m³, de két részre van osztva, hogy itt is a kisegítés elve érvényesüljön. Ide direkt nem jön víz, hanem csak az a víz, amelyik a városban

nem használtatott fel. Itt raktározódik és akkor, a mikor a városban nagyobb a vízfogyasztás pl reggel, vagy tüzeseteknél stb., a város nemcsak a telepről kapja a vizet, hanem a tartányból is. A medence tisztán portlancement betonból készült, egyetlen egy darab téglá sincs benne s körülbelül 600 m³ beton kellett, a megépítéshez. A víz tolózárrakkal majd az egyik, majd a másik rekeszbe irányítható, sőt teljesen elzárható a városi csőhálózatától; egy-egy lefolyó csővel teljesen kiüríthető.

Első részében van az úgynevezett tolózárkamra, a melyben az összes, szám szerint 8 drb tolózár van elhelyezve. Hogy a medence csak bizonyos magasságig telhessen meg, arról egy túlfolyó által van gondoskodva, melyen keresztül a fölösleges víz a medence alatt elvezető árokba ömlik. Külső részére oly csinosan és építészileg, oly módon van kiképezve, a mint az egy ilyen nagy és szép vízműhöz méltó. Köröskörül fel van töltve a medence, hogy a hőhatások ellensúlyoztassanak; télen a víz megfagyása, nyáron a fölmelegedése megakadályoztassék. A belsejében lesz a villamos villalás mutató szerkezete elhelyezve, mely elektromosság útján a városi mérnöki hivatalban és a telepen a gépházban mindig jelzi, mennyi víz van a tartányban, hogy a víz pótlása bármikor eszközölhető legyen. Lesz még itt egy úgynevezett öltöző helyiség, a mely arra szolgál, hogy azok az emberek, a kik a medence időnkinti tisztogatását eszközlik, itt megmosakodva és gummiruhába öltözve tisztán mehessenek a reservoirba; ebben a helyiségben lesznek a tisztogató szerzők is elhelyezve. A medence környéke feltöltve és bekerítve leendő.

Ismételve tehát megegyszer a működést: a víz a 16 furt kutból magától ömlik egy csőbe, ebből pedig a két gyűjtőkutba; innen a szivattyúk a főcsővön keresztül a városi csőhálózatba nyomják, honnan az elhasználandó víz a magán házi vezetékbe nyomul, a fölösleges pedig a főcsőben a városon kívül egyesülvén a reservoirba jut. A reservoirból — amennyiben nagyobb a vízhasználat a szükségelt víz ugyanazon a főcsővön újra bejön a városi csőhálózatba.

Tekintettel arra, hogy a házi magán vezetékek épp oly fontos alkotórészei a vízműnek, mint maga az egész mű, mert hiszen az egész építkezés tulajdonképpen értük létesült, nem tartjuk fölöslegesnek a magán házi vízvezetékek ismertetését sem, miért is a következő cikkünknek tárgyát a házi vízvezetékek ismertetése fogja tenni, kapcsolatban a vízmű működésével.

Krónika a hétről.

(Szünet előtt. — Választások.)

A t. Ház rohamlépésben végzett az egyes tárcákkal; ugyszólván mindennap ledaráltak egy-egy tárcát annélkül, hogy egy-egy felszólalás történt volna. A kormány mindennek dacára attól félt, hogy július hó végéig nem lesz készen az 1906. évi költségvetéssel, miért is Wekerle Sándor még egy hónapra szóló indennitást kért a Háztól, amit hamarosan szintén megkapott s így nincs kitéve az ország az újabb ex-lex veszedelmének. Különben főleg azért siet a parlament a tárgyalásaival, hogy mihamarabb vakációzhassék, ami augusztus hó elejével be fog következni. Amugy is már alig-alig látogatják a t. honatyák a képviselőházat, s akik még buzgón ellátogatnak, azok is rövidesen pihenőhöz jutnak és azután csend lesz a politikában valószínűleg október hó közepéig.

Eldobta cigarettejét s a kezében lévő levelet kezdte olvasni:

Nagyságos Asszonyom!

Imádott Jolánom!

Ne vegye rossz néven, hogy soraimmal keresem fel, azonban nem tudok Maga nélkül élni. Ha elgondolom, hogy kegyed azon szörnyetég lett, kinek a nevét viseli most, torkomat mély fájdalom szorongatja. Az az ember bírja Magát, akit nem szerethet, a ki mellett élete csak tengődés lehet. Óh, ha az enyém volna! Milyen boldogok lehettünk volna most. Ez az égi boldogság csak Magán mulott Jolán! (Nem.) J o l á n o m! Engedje, hogy így szólítsam, mert az Ön lelke már régen az enyém. Látnom kell, beszélnem kell magával, mert ezt nem bírom ki tovább...

Valaki megfogta az asszony kis fehér kezét és forró csókot lehelt reá, mely után egy kőralaku piros folt égett.

Bartos állt előtte.

Odanézett a férfi szemei közé. Bele-nézett mélyen, mintha ki akarta volna olvasni, hogy mire gondol az most.

— Itt vagyok Nagyságos Asszonyom, látni akartam magát. Szükségem van egy rövid időnyi együttlétre, mint a forró nap süttötte virágnak a jótékony esőre.

Az asszony megnézte magát a tükörben s megigazitotta a haját egy kisé.

— Tehát maga a virág... ugy-e? No, mondhatom szép mákvirág!

— Hiába gúnyolódik, mert minden szava igaz. Nem is hiszi el, hogy mily sivár az életem Ön nélkül!

— Szerelmet akar vallani?

— Nem. Az felesleges lenne. Hogy szeretem, — vagy nem, azt maga tudja legjobban?

— Hát akkor mit kíván tőlem?

De nagy szikrát vetett ezzel Jolán a férfi szívébe s lángra lobbantotta egy pillanat alatt. Emil szemei egy tűzben égtek, olyan csodás csillogó fényben usztak, hogy a nő megrettent a nézésüktől. Mikor észre vette, késő volt már. A férfi ott feküdt lábainál és átfonta térdeit. A cipőit csókolgatta s szerelmes szavakat sutogott lázas, epedő hangon.

Jolán egy perc alatt tisztában volt akkor azzal, érezte, hogy most már elveszett.

De mégis megpróbálta a férfit ellökni magától. Összeszedte mindenerejét s az ablakhoz menekült. Maga sem tudta, hogy mit csinál. Érezte, hogy nem tud ellentállni a csábító szavaknak; milyen boldog lenne az ő karjaiban, az ő csókjaitól. Eszébe jutott a férje, melyre valami hidegség futott át testcskéjén. Aztán arra is gondolt, hogy ez ideig tisztességes asszony, akit mindenki tisztel. De mi lesz aztán? Még saját maga előtt is szégyellené. Nem lenne egyetlen nyugodt pillanata sem. Örökös szenvedésre volna tehát kárthatva?

(Vége következik.)

Akkora izgalom még választás előtt nem nyilaikozott meg sehol az országban, mint most a főváros VII. kerületében. Két hatalmas táborra szakadt a kerület; az egyik Barabás Béla zászlaját akarta minden áron diadalra segíteni; a másik meg Eötvös Károlyt óhajtotta mindenképen képviselőnek megnyerni. Volt azonkívül egy kis csoport, amely Ullmann Jákó, az iparosok jelöltje köré tömörült.

Barabás Béla volt a kormánypárt hivatalos jelöltje, kit nemcsak képviselő, de miniszterek és ezek közt Kossuth Ferenc teljes erővel támogatott. Kárba vezett azonban minden igyekezett minden fáradság, minden miniszteri tekintély, mert Eötvös Károly majdnem ezer szavazattal többséggel verte meg heves küzdelem után Barabás Bélát. Így maradt Barabás Béla három szék közt a padalatt. Amire különben nagyon rá is szolgált.

Csáktornyan és Aradon is a hivatalos jelöltek buktak meg. A csáktornyai választó kerületben gróf Festetich Pál látva, hogy hiába veszi fel a küzdelmet, az utolsó pillanatban lépett vissza és Landauer Béla néppártival szemben Filipich Lajos függetlenségi párti választatott meg. Aradon pedig Fényes Samu demokrata és Komjáthy Béla függetlenségi párti ellenében Müller Károly függetlenségi győzött. Érdekes választás lesz még Marosvásárhelyen, hol a választás napja augusztus 14-ére tüzetett ki.

H I R E K.

— **A vármegyéről.** Az állandó választmány pénteken tartotta ülését a megyeház nagytermében, melyen a tisztviselőknél kívül alig jelent meg 10—12 tag, pedig sok fontos tárgy volt napirenden, úgy, hogy az ülés az egész napot igénybe vette. A pót állandó választmány ülése augusztus hó 3-án délután 3 órakor lesz.

— **Uj főügyési helyettes.** A király az igazságügyminiszter előterjesztésére dr. Szabó Gyula szekszárdi kir. törvényszéki bírót a pécsi kir. főügyészséghez kir. főügyész helyettesé nevezte ki. Ez a jól megérdemelt előléptetés egy olyan kitűnő készségtű, és rokonszenves férfit ért, aki disze volt a szekszárdi bírói karnak és aki előtt még szép jövő áll.

— **Levélföldadás a vasuti állomásokon.** A kereskedelemügyi miniszter intézkedett, hogy mindama vasuti állomáson, ahol helyben, vagy közel érhető szomszédságban postahivatal (postai ügynökség) nincs és a levélforgalom számottevő; az állomási előjárók közönséges és ajánlott leveleket vehessenek föl és közvetlenül a mozgó (kalauz) postákhoz továbbíttassanak.

— **Színészet.** Falragaszok utján értesülünk arról, hogy szerdán kezdi meg színelőadásait Andorfi színtársulata a régi, de renovált és megnagyobbított színpadon. A helyárok is az arénának megfelelőleg, sőt azontul, megnagyobbították. A melyek tulmagas felemeléséből joggal azt kell következtetnünk, hogy Andorfi társulata művészeti színvonal dolgában messze magasan áll elődei felett. No majd meglássuk!

— **Az adóprés.** Országszerte folyik az iparost és kereskedőt terhelő III-ad osztályú keresetadó kivetése, s még egyre érkeznek panaszok mindenfelől, hogy a pénzügyi ható-

ságok az adót indokolatlanul felszóróljni törekcsenek. Wekerle Sándor pénzügyminiszterhez is még mindig érkeznek a III-ad osztályú keresetadó indokolatlan felemelése tárgyában panaszok. A pénzügyminiszter ennél fogva méltányolva az ex-lex előtti adók által amugy is súlyosan terhelt közönség helyzetét, mult héten távirati rendeletben újból utasította az ország összes pénzügyigazgatóságait, hogy a III-ad osztályú kereset adók kivetésénél csak teljesen indokolt esetben hozzanak adófelemelést javaslatba. Hát ez a pénzügyminiszternek már a harmadik figyelmeztető rendelete s igazán csodálatos, szinte megfoghatatlan, hogy az adóhatóságokra a pénzügyminiszternek háromszor kell e tárgyban leírni és még sincs foganatja. Leghelyesebben tenné a pénzügyminiszter ha tekintettel a hosszú belpolitikai válság okozta helyzetre, ezuttal radikális eszközöket alkalmazna az üzletembereknek a zaklatásoktól való megvédése érdekében. Rendelje el egyszerűen, hogy a jelen adó kivetés alkalmával csak azon üzletemberek adója emelendő, akiknek saját bevállasukból kitűnik, hogy üzleti jövedelmük emelkedett, az adóemelés tehát teljesen indokolt. Ez esetben egyszerre megszűnik minden baj, az államkincstár is megkapja azt, amit eddig megkapott, az üzletemberek megnyugodnak, a kormány tekintélye is növekszik s béke lesz az országban.

— **Az iparosok szervezkedése.** A magyarországi iparosok sehoggy sincsenek azzal megelégedve, hogy a képviselőházba egyetlen egy iparos sem juthatott be, aki az ügyüket ott megvédené és istápolná. Az ipartestületek országos szövetsége most körlevelet intézett az összes hazai ipartestületekhez, hogy az utolsó képviselőválasztás alkalmával az iparosság az ország egyetlen választó kerületében se tartotta meg a szabadkai kongresszusnak az iparosok hathatósabb képvisetete ügyében hozott határozatát. Az iparosok tehát jövőre nézve szervezkednek és céljuk elérésére pénzbeli alapot is gyűjtenek.

— **A póttartalékosok kárpótlása.** A pénzügyminiszter rendeletet adott ki a póttartalékosok kártalanítása tárgyában. A rendelet szerint az ex-lex alatt szolgált póttartalékosok összeirandók és a pénzügyminiszternek felterjesztés teendő a családfenntartó póttartalékosok pénzbeli kártalanítása iránt. A családdal nem bíró póttartalékosok pénzbeli kárpótlást nem kapnak, ezeknek a kiszolgált idő fejében két vagy három fegyvergyakorlat fog elengedtetni.

— **Esküvő.** Dr. Csurgó Jenő kaposvári kórházi orvos folyó évi augusztus hó 1-én esküszik Magyararmcskén örök hűséget Lederer Lenkének.

— **A városok jövedelmének emelése.** Általános a panasz az összes városokban: kevés a jövedelem, sok a kiadás. Az állampolgárokon elég nagy az egyenes adóteher, van rájuk kivette magas városi póttadó is, ezt emelni többé nem szabad. Ezért nagyon is égető kérdés, hogy valami új jövedelmi forrásra tegyenek szert, mert különben nem tudnak a városok szükségleteik fedezéséről kellőleg gondoskodni. A polgármesterek idei kongresszusának tárgya lesz, hogy miként lehetne ez új jövedelmi források által a városok jövedelmét kibővíteni. Két érdekes indítvány van erre vonatkozólag. Az egyik arról szól, hogy a törvényhozás léptesse életbe a községi értékelkedési illetéket. Ha tehát nagyobb szabású közmunka létesítése, utcanyitás stb. által egy ingatlan értéke emelkedik, ebből bizonyos százalék a várost illesse. A másik indítvány a tőkejövdelemek megadóztatását javasolja. A város ugyanis póttadót vet ki mindeféle állami adó után, csak éppen a takarékpénztárban elhelyezett tőkék adója után nem, holott ezek leginkább elbírnák a magasabb adót, mert ez a tőke van legkevesebb veszélynek kitéve. Ez az adó tényleg igazságos lenne, mert nem

méltányos éppen a tőkének mentessége a városi adótól, továbbá a tőke a vagyonosok kezébe van, tehát ez inkább elbirja a terhet.

— **A somogymegyei hitelszövetkezetek szövetsége** a mult hétfőn délelőtt Fonyódon tartotta meg rendes évi közgyűlését. A közgyűlést Pallavicini Ede örgróf mintegy háromszáz szövetkezeti tag jelenlétében nyitotta meg. Az elnök megnyitó beszédében meleg hangon üdvözölte a jelenlevő földmivelésügyi minisztert, a ki válságában kijelentette, hogy mint miniszter és mint a gazdaszövetség elnöke a kisember, a kisgazda és a munkás jogos érdekeit képviseli és támogatja. A napirend során tudomásul vették az évi jelentést s a felmentvényeket megadták s elhatározták Makfalvay Géza indítványára, hogy az alapszabályokat megfelelő revízió alá veszik, a mi annál kívánatosabb volna, mert bizonybizony nagyon sok javítani és kívánni való van a vidéki szövetkezetek érdekében. Ezután megválasztották a szövetség elnökévé Pallavicini Ede örgróft, alelnökül Somssich Andort, az intéző-bizottságba tagokul Fekete Zsigmondot, Gaál Gaszton, Herbay Pált, Hoyos Miksa gróft, Inkey József bárót, Kammerer Ferencet, Kapotsfy Jenőt, Makfalvay Gézát, Melhard Gyulát, Mozsonyi Sándort, Németh Pált, Pallavicini György örgróft, Sárközy Bélát, Somssich Béla gróft, Somssich László gróft, Széchenyi Aladár gróft és Tevely Bélát.

— **Tiszta ruha — egészség.** Rózs a János kaposvári vegyészeti festőgyárában az avét, pecsétés ruhából nemcsak új ruhát kapsz, de egészséget is. Dr. Koch világhírű tanár feltalálta a bacillust, tehát van! A bacillusok pedig minden betegség okozói. A ki egy pecsétés, zsiros, porlepte ruhát visel mit gondol, hány millió bacillust hord magával?!

Tiszta ruhában a test jól érzi magát; kigőzölgése szabadabb. Ez az egészség!

Itt a t a v a s z, a munka ideje, hogy egészséges légy, dolgozhass, menj be a már messze vidékeken ismert Rózs a János festő műgyárába és olcsó árért tisztaság vagy festesd meg avét, pecsétés ruádat, mely a rondaságtól nemcsak veteg, de magadat is betegé tesz! . . .

Ne kérdezz tehát senkit, csak nézd meg, Rózs a Jánosnak a Fő-utcában levő s már messze vidékeken ismert műgyárának kirakatát; s ott láthatod: hogyan lesz az avét, pecsétés ruhából uj?! . . .

— **Sikerült az Orsz. Posztókv. Aruháznak** (Bpest, Rottenbiller-utca 2. sz.) 1000 vég nagyon jó minőségű tartós férfi ruha szövetet egy csődbe jutott posztógyárostól potom áron megvenni. Ez okból szétküld vidékre utánvétellel csak 6 koronáért egy teljes férföltönyre elegendő 3 méter nagyon jó, tartós, remek mintázatu szürke, barna és drapp seviot szövetet. Sötétkeket vagy feketét 7 koronáért. A fenti céget t. olvasóink figyelmébe ajánljuk.

K Ü L F Ö L D.

A helyzet Oroszországban.

Lesz-e, nem lesz-e forradalom? A különböző tudósítások úgy tárgyalják ezt a világtörténeti fontosságú kérdést, mintha Margaréta tépné az akáclevelet: szeret, nem szeret . . .

Annyi tény, hogy eddig nyugalom van az orosz birodalomban. Muromzev, a birodalmi дума volt elnöke, ezzel szemben azt mondja, hogy az utóbbi napok eseményei sokfelé még ismeretlenek. Ez bizonyára igaz.

De viszont az is igaz, hogy Pétervárott, a fővárosban, Moszkvában, a szocialista-forradalmi mozgalom középpontjában, Varsóban, Kievből s a többi nagy városokban már vasárnap tudtak a birodalmi дума szétosztásáról és mégis zavartalan mindenütt a nyugalom. Tény továbbá, hogy mai tudósításaink szerint az általános sztrájk terve megbukottnak tekinthető.

A szélső pártok azt hirdetik, hogy a forradalom elkerülhetetlen, csak az bizonytalan, hogy hol és mikor tör ki. Igen ám, de az alkotmányos demokraták egyenesen állást foglalnak a forradalom ellen és passzív rezisztenciára szorítkoznak; a munkások nem akarnak sztrájkolni; a parasztok pedig a trón körül fognak csoportosulni, mihelyest megkezdődik a földosztás. A meghasonlás ilyen módon olyan nagy, hogy méltán merül föl a kérdés: ki csinálja az általános forradalmat?

Uj szerb királyi palota.

Pasic miniszterelnök jelenleg nagy kegyben áll a királynál. A miniszterelnök, hogy bebizonyítsa az új dinasztia iránt való hódolatát, kabinete megalakításakor megígérte a királynak, hogy kormánya új királyi palotát fog építtetni és hogy a király öcsésének, Arzén hercegnek 150.000 dinárnyi évjáradékot fog biztosítani és hogy a lovaság parancsnokává fogja kinevezni. A kormány pályázatot hirdetett az új királyi palota építésére, a mely ötödfél millió dinárba fog kerülni. Az új palota építése igen szükséges, mert a jelenlegi palota igen szűk a királyi ház összes tagjai részére. A király két fia és Pál herceg magánházakban laknak. Az új palota költségeit a tervezett 130 millió dinárnyi új kölcsönből fedezik, a melyre máris számos ajánlat érkezett.

K ö z g a z d a s á g.

Az ipari szakoktatás.

A mostani kereskedelmi kormány nagy-szabású iparoktatási, helyesen: iparfejlesztési helyezett kérésbe. A legfőbb ideje volna e kiváló jelentőségű téren valamit tenni, hogy végre valahára már egyszer előre haladhasson, fejlődhessen mindenfelől nyomorított iparunk.

Az iparfejlesztés egyik legfontosabb eszköze kétségkívül az ipari szakoktatás. Az iparoktatás két irányban volna fejlesztendő, még pedig általános és speciálisan szakirányban.

Az általános irányt a népiskolától egészen az egyetemig meg kell honosítani. A mai élő nemzedék minden egyes tagját nem lehet megnyerni az ipar tántoríthatlan hívének. Meg kell tehát akkor nyernünk a jövő nemzedéket. A nemzetállam örökké élő organizmus, mely nem csupán a jelenért, hanem a jövőért is él. A jövő pedig ott van az iskolákban.

Az iparoktatás másik nagy útja a tulajdonképeni szakoktatás ipart üzők részére, minden fokon ingyenes tanítással.

Alsó-, közép- és felsőfokú ipari szakiskolák létesítendőek. Alsófoknak az ország minden városában s nevezetesebb községében, középfoknak minden nagyobb ipari gócponton, felsőfoknak az ország geográfiaiilag felosztott nagyobb területein állítandók fel.

A tanrendszer megállapítása és ez iskolák belső szervezetének részletes taglalása ezáltal nem feladatunk. Annyit azonban szükségesnek tartunk kiemelni, hogy ez iskolákban a gyakorlati irány mellé az elméletinek is helyt kell adni. Fontosnak tartjuk, hogy az egyes szakok gyakorlati és elméleti tanításán felül gondot kell fordítani

mindazokra az általános tantárgyakra is, melyeknek ismerete nélkül mai modern ember nem élhet meg. Végül különösen hangsúlyoznunk kell, hogy az ipar történelme mellett nagy súly fektetendő a magyar nemzet történelmének tanítására. Mert jól jegyezzük meg feladatunk nemcsak az, hogy szakképzett munkássá, hanem a nemzet aktív elemévé is tennünk, emelnünk a magyar iparost.

És e körülmény felette nagy horderevvel bír, mert a magyar nemzetállam kiépítésénél nem mellőzhető az iparosság. Velük számolnunk kell, már csak nagy számuknál fogva is.

A középosztályt, mely fundamentumát képezi a nemzetállam épületének, — nemcsak gazda, hivatalnok és kereskedő, hanem legnagyobbbrészt iparos alkotja.

Az ipar nagyon alkalmatos arra, hogy a nemzetállam eszméjét megerősítse, de egyuttal veszedelmesen alkalmas arra is, hogy az azzal foglalkozókat a nemzetközi és nemzetiségi eszmék karjaiba csalogassa. Az eredmény beállta mindig attól függ, milyen iparpolitikát üzünk?!

Ne rejtegezzük a titkot! Kisiparosaink közül ma sokan hódolnak a szocialista és nemzetiségi eszméknek, mert nem remélvén sem a magyar társadalomtól, sem a képviselőháztól, sem a kormánytól és hatóságoktól semmiféle köteles támogatást, — egyedül ezekben az eszmékben keresik s talán lelik is vigaszukat.

Példa van erre elég! Ott vannak legmagyarabb városaink közül például Selmec vagy Miskolc. E városoknak országszerte hírneves csizmadiái és timárjai egykor mily erős védőbástyái, mily fanatikus katonái voltak a magyar állameszmének.

Ma pedig, — tessék csak személyesen meggyőződni, e tántoríthatlan magyar sovinsztáknak hitt csizmadiák és timárok közt meglepetésszerűen hódít a szocializmus. Pedig nem mondhatnók, hogy a debreceni vagy miskolci timár és csizmadia siralmas helyzetben van. Sőt az ország többi iparosához képes, mondhatni tán a legjobb sorsban él.

Most pedig néhány percre vegyünk pillantást a nemzetiség lakta vidékekre Felvidékre, Délvidékre, Horvát területre és Erdélyre. Mit látunk? E helyen éppen az ipar azon terrenum, melyen a nemzetiségi izgatók legnagyobb sikerrel végzik nemzetellenes üzemleiket.

Jól tudják e lelketlen izgatók, kik működésüknél fogva egyenesen fegyházak számára érettek, hogy az anyagi kérdés, a kenyér a legjobb csalétek, amelylyel hálójukba kerithetik áldozataikat. E területeken lakta kisiparosság pedig annak nyújtja jobbát, ki hamarabb segíti őt. És tagadhatatlan, hogy az állam megbontására törekvő nemzetiségi aknamunka a nemzetiségiekre nézve segítő hatással van. A nemzetiségi vidékeken nem egy hatalmas iparvállalat, bank és takarékpénztár hirdetik működésük eredményét. És éppen ezen közgazdasági intézmények: gyárak, bankok, takarékpénztárak stb. legtermőbb melegágyai a nemzetiségi eszmék tovaterjedésének. Ha pedig vizsgáljuk e területeken lakta s a nemzetiségi eszméknek már meghódított iparosok helyzetét, hát az relative bizony jobb a magyarokénál. Hány és hány száz gazdag román, német, horvát, tót és szerb iparos van az országban! Menjünk csak Nagyszombatba, Brassóba, Zágrabba, Liptószentmiklóstra a nemzetiségek e fő fészkeibe, az éles kutató rögtön tisztán fogja látni a helyzet valódi képét.

Szomorú látvány biz az, hogy a magyarság mint apad ereiben. Testének véreire erősen mérgeztettek; de még nem egészen. Az iparosság zöme még nem vészett el a magyar nemzetállam számára, de közel áll a lejtőhöz s bizonyosan el fog csuszni, ha idejekorán meg nem mentjük.

Itt, ennél a nemzeti mentési akciónál kezdődik az egységes magyar nemzetállam kiépítése, melynek szükségességét ma sok oldalról halljuk emlegetni.

Egy új honalapítás léssen az iparoságnak megmaradt részét a magyar állam-eszméhez való ragaszkodásra megszilárdítani s eltévelyedett részét visszahódítani.

Az új honalapításnak pedig legnagyobb eszköze: az iskola, még pedig általánosan véve a nemzet, szorosan véve az iparosság részére.

Ekként e különös cél elérésére a nemzet, illetőleg a kormány és képviselőház halaszthatlan feladatát képezi, hogy a nemzetiség lakta vidékeken minél tömegesebb számban szakiskolák állíttassanak fel.

Felelős szerkesztő: Dr. Rusa Ernő.

Laptulajdonosok:

Szalay Károly és Dr. Rusa Ernő.

1503. szám.

1906. tkv.

III.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kaposvári kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a pápai takarékpénztár r. t. végrehajtónak Nagy József és társai végrehajtást szenvedő elleni 2000 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a kaposvári kir. törvényszék (a kaposvári kir. járásbíró) területén lévő, Nagyberki községben és határában fekvő, a nagyberkii 80. sz. tjkvben Nagy József végrehajtást szenvedő nevén álló A. I. a. 122., 124., 204/a., 299/a., 422/a., 514/a., 606/a., 697/a., 813/a., 885/b., 957/a., 1126/b., 1195/a., 1278/b., 1333/a., hrsz telkibirtokra 3316 kor. ban a nagyberki 346 sz. tjkvben Herr Jakab és neje Peringer Katalin dologi adóok nevén álló A. † 1383/a. hrsz. piaci rétre 121 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltetik azzal, hogy a B. 15. illetve C. 1. alatt özv. Nagy Ferenoné szül. Pusztai Juli javára bekebelezett özvegyi jogot megelőző jelzálogos hitelező követelésének fedezeti összegeként 2800 korona megállapított és kimondatik, hogy amennyiben az ingatlan az özvegyi jog fentartásával oly árban adtatának el, ami az itt meállapított fedezeti összeget meg nem üti, az árverés hatálytalanul válik és az ingatlanok az özvegyi jog fentartása nélkül ugyanazon határnapon újból elárvereztetnek és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1906. évi augusztus hó 29-ik napján délelőtt 10 órakor Nagyberki község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kaposvár, 1906. március 30-án.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

DOHMAN, kir. tszéki bíró.

ZILZER JOHANNA

40 éven át kitünőnek bizonyult közkedvelt

arckenőese

eltávolít mindennemű szépséghibát, nevezetesen szeplőt, májfoltokat, az orr és kéz vörösségét s az annak késő korig egészséges, rózsás színt kölcsönöz.

Ára: 1 nagy tégely 2 kor. 40 fill.; 1 kis tégely 1 kor. 20 fill.; a hozzávaló szappan 1 darab 60 fill. — Szétküldések a világ minden tájára felé utánvétellel.

Valódi minőségben kapható

ZILZER HERMINÁMÁL Budapest, Király-utca 70.

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszer-tárában Budapest, Király-átca 12. valamint minden gyógyszer-tárban és drogériában.

Nyomdai munkákat

jutányos áron készít

Hagelman Károly

könyvnyomdája

==== Kaposvár. ====

Legfinomabb a maga nemében

a „CERES“-ÉTEL ZSIR (kokuszdiókból).

Tészta-, peccsenye-sütéshez és főzéshez

==== a legjobb. ====

SCHICHT GYÖRGY

„CERES“

tápszerművek osztálya

Aussig E/m.

Részletfizetésre

porcellán és üveg szervizek, lámpák, china-ezüst.

Kérésre képes színes árlap ingyen. Ugyanitt utazók felvételnek, kik vendéglősöket, kereskedőket és henteseket látogatnak, híres szegedi paprika eladásával sokat kereshetnek.

1 kiló világhírű szegedi paprika 3 frt utánvétellel. Ivánkovits Károly és fia, Szegeden.

Legjobb

mellékkereset

nők és családok részére. Egy helyen és egy háztartásban se hiányozzék az eredeti

„Styriai“ kötőgép

Árjegyzék ingyen. — Kedvező fizetési feltételek.

Első styriai kötőgépgyár magyarországi képviselöje,

FOGL J. L. mőgépész

Budapest, VI. Csengery-utca 54.

Hirdetések

jutányos áron felvételnek

==== e lap ====

kiadóhivatalában.

Morgos József

elsőrendű polgári-, papi- és katonai egyenruha-szabó

Kaposvár, a megyeház mellett.

Ajánlja nagyválasztékban felszerelt raktárát a legkitünőbb honi és angol szövetekből. Disz-
magyar öltönyök és liberiák legjutányosabb ár mellett készítettnek.

Mit igyunk? hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénasavas ásványvizet erre a legbiztosabb óvószert. Elsősorban az I-sőrendű természetes szénasavas

natrontartalmú ásványvizet a MOHAI

Számos orvosi szaktekintély által ajánlva. Elismerő nyilatkozatok a forrás leírásának ismertető füzetében olvashatók. Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű, mesterségesen sénssavval feltett viznél, sőt a csodaviznél is olcsóbb, hogy az ÁGNES-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse és hogy bárki által olcsón beszerezhető legyen, már a vidéki nagyobb városokban is lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. A forráskezelőség. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

ÁGNES-

c) 5-10

FORRÁS-t, mely ideges gyomorhaj, légeső-, tüdő-, gyomor- és bélhurut, csontlágylás, vese- és hólyagbántalmak eseteiben 28 év óta kitünő eredménnyel használtatik és ragályos betegségek, mint typhus, cholera megkíméltettek azok, akik közönséges ivóvíz helyett a bacteriummentes mohai ÁGNES-forrás vízzel éltek.

Kedvelt borviz!

RÓZSA JÁNOS

Kaposvárott, Fő-utca 31. sz.

SAJÁT HÁZÁBAN.

Ajánlja a legujabb gépekkel felszerelt

vegyészeti ruhatisztító

és gőzműfestő intézetét,

mely bármelyik külföldi gyárral felveszi a versenyt.

Nálam tisztított ruhákért jótállok, hogy a foltok
nem ütnek vissza.

*Kérem a modern vegytisztítást ne tessék a szabófolt
tisztítással összetéveszteni.*

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan
eszközöltetnek.

Nincs többé iszákosság

a Zoa-por használata után, a miről ezer meg ezer köszönőlevél önként beérkezett. — A Zoa-por kávé-, ital-, étel- vagy szeszes italban adható anélkül, hogy erről az ivó tudomást sal bírjon. Teljesen ártalmatlan. — A Zoa-por többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert előidézi azt a csodahatást, hogy az iszákosnak a szeszes italtok ellenszenvenessé teszi. A Zoa oly csendesesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér vagy leánygyermek egyaránt az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí, mi okozta javulását. Zoa a családok ezreit békitetteki, sok ezer férfit a szegény és becselenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Nem kevés fiatal ember a jó utra és szerencséséhez segített és sok ember életét számos évvel meghosszabbította. — Egy adag ára egy teljes kurához 10 korona. Szétküldés titoktartás mellett portó- és vámmentesen történik utánvétt vagy a pénz előleges beküldése mellett. Szállítja **AUFFENBERG JÓZSEF** Budapest, VIII., Bezerédi-utca 3/M. szám.

Hagelman Károly

könyvnyomdájában

egy

tanuló

felvétetik.

A hires

Angyal készítmények.

Angyal köszvényezesz (egy üveg elhasználása után biztos hatás) üvege 2 kor.
Angyal kenőcs (bőrviszketeg, bőrkiütés ellen) (tégelye 3 kor.

Angyal fagyaszsz (fagydagánatok ellen) üvege 2 kor.

Számtalan hálelevél.

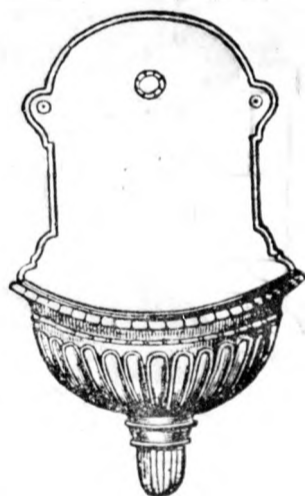
Raktár Ausztria-Magyarország részére az az egyedüli készítő:

Angyal gyógyszerár Hatvanban.

TÖRÖK JÓZSEF

gyógyszertárában B.-Pest, Király-utca 12 és Andrássy-ut 26.

Postai szétküldés naponta!

TAKY FERENCZ

okl. gépész, villany- és vízvezetékszerelő
KAPOSVÁR, KORONA-UTCZA 14. SZ.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a jelen kor igényeit teljesen kielégítő

villany, vízvezeték, telefon

és villamos-csengő felszerelésére, valamint bicikli, varrógép, villany- és benzinmotor, ugyszintén min dennemü mechanikai gépek javítására

Electrotechnikai Műhelyt

rendeztem be.

A városi villanytelep szolgálatából kilépve, ezen nagyszabású műhely felállítására azon cél vezérelt, hogy bő tapasztalataim s szaktudásom révén városunkban egy oly iparágat honosítsak meg, melyet a nagyközönség eddig nélkülözni volt kénytelen.

A villamos világításnál előforduló zavarokat a leggyorsabban és legjutányosabban eszközlöm.

A nagyérdemü közönség szives pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel

Taky Ferencz

okl. gépész, villany- és vízvezetékszerelő.

Magánvízvezetékek felszerelését igen jutányos áron vállalom el.